alpmedia.net

12/2002
29.5.2002

Posodobljena različica študije „Genski viri v kmetijstvu na območju Alp “

Inštitut za redke pasme in semena v Evropi (Monitoring Institute for Rare Breeds and Seeds in Europe) iz St. Gallna v Švici je pred kratkim objavil posodobljeno različico obsežne raziskave z naslovom „Genski viri v kmetijstvu na območju Alp“, ki na približno 630 straneh predstavlja ogrožene živalske in rastlinske vrste oz. pasme v kmetijstvu.

Več na strani 1

Italija: svetovno prvenstvo na divjih vodah reke Sesia

Od 31. maja do 2. junija 2002 bo v italijanski dolini Valsesia potekalo svetovno prvenstvo na divjih vodah (glej http://www.wild-water.org). Reki Sesia, pravemu biseru divjih voda, ki je doslej še niso uspeli “zabetonirati”, že nekaj let grozi, da bodo v njeni strugi zgradili kar petindvajset umetnih jezov. Dva od teh projektov sta po birokratski poti napredovala celo tako daleč, da bo možno kmalu pričeti z delom.

Več na strani 2

Objavljeni rezultati ankete med prebivalci, ki živijo na območju Narodnega parka Stilfser Joch

Tisti, ki živijo na območju Narodnega parka Stilfser Joch, s parkom niso povsod enako zadovoljni: na Južnem Tirolskem so pomisleki na splošno večji kot v Trentinu ali pa Lombardiji. Tako vsaj kažejo izsledki ankete, ki jo je med prebivalci s tega območja opravila Evropska akademija Bolzano. Rezultati so bili objavljeni prejšnji četrtek.

Več na strani 3

Posodobljena različica študije „Genski viri v kmetijstvu na območju Alp “

Inštitut za redke pasme in semena v Evropi (Monitoring Institute for Rare Breeds and Seeds in Europe) iz St. Gallna v Švici je pred kratkim objavil posodobljeno različico obsežne raziskave z naslovom „Genski viri v kmetijstvu na območju Alp“, ki na približno 630 straneh predstavlja ogrožene živalske in rastlinske vrste oz. pasme v kmetijstvu.
Leta 1999 je omenjeni inštitut pod pokroviteljstvom CIPRE-International in Bristolovega sklada, ki sta zagotovila potrebna finančna sredstva, prvotno raziskavo predelal, posodobil in razširil tudi na kulturne rastline. Raziskava je bila posodobljena v smislu Konvencije o biološki raznovrstnosti (Rio de Janeiro, 1992). Za njeno izvajanje na področju kmetijstva je bil leta 1996 sprejet akcijski načrt, na podlagi katerega so se vse alpske države zavezale, da bodo varovale genske vire v kmetijstvu in izdelale tako imenovane nacionalne akcijske načrte.
Ker je publikacija zelo obsežna, je bila zasnovana v dveh zvezkih v obliki priročnika.Skrajšana inačica v petih jezikih – v vseh štirih alpskih jezikih in angleščini – je že na razpolago v formatu PDF, pri bernski založbi Paul Haupt pa so že začeli s tiskom. Tiskani različici publikacije bo priloženo celotno besedilo na CD-ROM-u v angleškem in nemškem jeziku.
Glej tudi članek o organizaciji Pro Specie Rara v 8. številki glasila alpMedie na spletni strani: http://www.alpmedia.net

Vsebina

Posodobljena različica študije „Genski viri v kmetijstvu na območju Alp “.....1

Italija: svetovno prvenstvo na divjih vodah reke Sesia.....2

Entlebuch postal prvi švicarski biosferni park.....2

Prečenje Bavarskih Alp poleti – po sledeh Alpske konvencije.....2

Vladna konferenca o trajnostnem razvoju v Karpatih in Alpah.....2

Objavljeni rezultati ankete med prebivalci, ki živijo na območju Narodnega parka Stilfser Joch.....3

„Višinska študija“ - črpajmo zdravje v gorah!.....3

Izšla je brošura „Ptice v Alpah".....3

Avstrijska nagrada „Mobilnost 2002“: premagajmo meje!...3

O tem in onem.....4

Prireditve.....4

Povezave

http://www.monitoring-inst.de/projekte.htm
(na tem naslovu je objavljena sinteza raziskave);

http://www.save-foundation.net/
(Sklad za varstvo raznolikosti vrst v evropskem kmetijstvu)

Italija: svetovno prvenstvo na divjih vodah reke Sesia

Od 31. maja do 2. junija 2002 bo v italijanski dolini Valsesia potekalo svetovno prvenstvo na divjih vodah (glej http://www.wild-water.org, ital. ali angl.). Reki Sesia, pravemu biseru divjih voda, ki je doslej še niso uspeli "zabetonirati", že nekaj let grozi, da bodo v njeni strugi zgradili kar petindvajset umetnih jezov. Dva od teh projektov sta po birokratski poti napredovala celo tako daleč, da bo možno kmalu pričeti z delom.

Zaradi vsega tega je Odbor za zaščito reke Sesia in njenih dotokov pozval kanujska in ribiška športna društva ter druge ljubitelje rek in gora v Italiji in drugod po svetu, naj se v čim večjem številu udeležijo njihove akcije: izdelajo naj transparente z napisom "Rešimo Sesio!" in jih pošljejo na naslov odbora.. Napisi na transparentih naj bodo v njihovem narečju oziroma jeziku, napisati pa naj ne pozabijo tudi imena društva in države, od koder prihajajo.

V soboto, 1. junija, bo v Scopellu tiskovna konferenca, ki se je bodo udeležili predstavniki CIPRE-Italija, Odbora proti gradnji malih hidroelektrarn, organizacije "Rivista della Montagna" in Odbora za zaščito reke Sesia. Prav tako v soboto bo na reki spust s kajaki in baklami, osnovnošolci iz Valsesie bodo priredili literarni večer na tribuni SP, zvečer pa bo praznik prostovoljcev za zaščito reke.

Entlebuch postal prvi švicarski biosferni park

25. maja so uradno odprli prvi švicarski biosferni park v dolini Entlebuch (Centralna Švica), ki se razprostira na 395 kvadratnih kilometrih in zajema več kot osem občin.

Okrog 30 društev je ves dan skrbelo za razvedrilo in dobro počutje obiskovalcev. Ob tej priložnosti so razstavili domače specialitete, kar naj bi bil dokaz, da izven strogo zavarovanega jedra parka obstajajo še t.i. območja nege in razvojna območja, kjer je še posebej zaželen gospodarski razvoj. Predstavljene specialitete domače regije se tržijo z znakom biosfernega parka.

Kaspar Villiger, predsednik švicarske države, in Avstralec Peter Bridgewater, direktor Unescovega programa „Človek in biosfera" (MAB), sta Entlebuchu namenila veliko pohvalnih besed za uspešno izveden postopek ustanovitve biosfernega parka. Heinrich Haller, direktor doslej edinega narodnega parka v Švici, je poudaril, da je Entlebuch z ustanovitvijo parka izkoristil pomembno priložnost in opravil resnično pionirsko delo. Istočasno pa je opozoril na to, da na območju Alp v centralni Švici še vedno "primanjkuje" narodnih parkov. http://www.biosphaere.ch (v nem.)

Schrattenfluh (Škrapljasto pečevje) v dolini Entlebuch.

© Urs Widmer

Prečenje Bavarskih Alp poleti – po sledeh Alpske konvencije

Nemško planinsko društvo (Deutscher Alpenverein – DAV) vabi vse zainteresirane, da se udeležijo prečenja Bavarskih Alp, ki bo potekalo od 17. do 21. junija 2002. Tematsko izhodišče bo Alpska konvencija s pripadajočimi devetimi protokoli; dnevne etape bodo namreč posvečene vsakokrat drugemu izvedbenemu protokolu.

Pohod bo pri Steingadnu na Gornjem Bavarskem otvoril Jürgen Trittin, nemški zvezni minister za okolje. Ciljni kraj je Oberstdorf. Udeležence bodo na posameznih etapah spremljali strokovnjaki in razlagali posamezne teme izvedbenih protokolov. Tako bodo, recimo, v soboto, ko bo na vrsti protokol o gorskem gozdu, gozdarski strokovnjaki poročali, kakšen je pomen gorskih gopzdov v praksi.

Z organiziranjem tematskega prečenja Bavarskih Alp v poletnem času se Nemško planinsko društvo zavzema za dokončno ratifikacijo vseh protokolov Alpske konvencije s strani vseh pogodbenic, poleg tega pa je društvo pripravljeno po uspeli ratifikaciji sodelovati pri uresničevanju posameznih protokolov.
Prijava in informacije na spletnem naslovu http://www.alpenverein.de/berge2002/ (v nem.)

Vladna konferenca o trajnostnem razvoju v Karpatih in Alpah

Od 17. do 19. junija 2002 se bodo v Bolzanu v Italiji srečali predstavniki vlad, da bi si s posredovanjem Italije izmenjali izkušnje o regionalnem sodelovanju v Alpah ter določili prednostne naloge za sodelovanje na območju Karpatov. Na vladni konferenci z naslovom „Sharing the Experience: Mountain Sustainable Development in the Carpathians and in the Alps" bodo udeleženci obravnavali vprašanja, kot so ohranjanje biotske raznovrstnosti, trajnostni turizem, sonaravni razvoj na lokalni ravni, trajnostni promet, upravljanje z energijo in vodami. Gostitelja konference bosta gospod Sergej Kurykin, ukrajinski minister za okolje, in letošnje predsedstvo Alpske konvencije v Italiji. Nadaljnje informacije: harald.egerer@unep.ch ali http://www.unep.ch/roe/mtgs20.htm (v angl.).

Objavljeni rezultati ankete med prebivalci, ki živijo na območju Narodnega parka Stilfser Joch

Tisti, ki živijo na območju Narodnega parka Stilfser Joch, s parkom niso povsod enako zadovoljni: na Južnem Tirolskem so pomisleki na splošno večji kot v Trentinu ali pa Lombardiji. Tako vsaj kažejo izsledki ankete, ki jo je med prebivalci s tega območja opravila Evropska akademija Bolzano. Rezultati so bili objavljeni prejšnji četrtek.
Prebivalcem je bilo postavljeno šest vprašanj, ki so se navezovala na različne teme: mnenje o parku na splošno, prepoved lova, določitev zavarovanih območij znotraj parka, porazdelitev različnih aktivnosti rabe v različnih conah parka, naloge upravljanja z narodnim parkom in spreminjanje javnega mnenja o parku v zadnjih desetih letih. Medtem ko želi na Južnem Tirolskem le tretjina prebivalcev narodnega parka ohraniti obstoječe stanje, pa je takega mnenja v Trentinu in Lombardiji dvakrat več prebivalcev. Velika tema, ki je izvor mnogih konfliktov, je lov: tretjina prebivalstva na Južnem Tirolskem se je izrekla za izvajanje lovske dejavnosti znotraj narodnega parka, v Trentinu in Lombardiji pa tako meni samo 7 % vprašanih. Sicer pa je to neposredno povezano s škodo, ki jo v gozdarstvu in kmetijstvu povzroča divjad – ta je namreč na Južnem Tirolskem dosti večja.
Vprašani so kot najpomembnejše cilje varstva navedli ohranjanje naravne krajine in varstvo rastlinskih in živalskih vrst. Na tretje mesto so uvrstili varovanje kulturne krajine in tradicionalnih oblik rabe prostora. 60 % vprašanih se je izreklo proti urejanju novih smučišč, rudarskim dejavnostim in hidroelektrarnam na območju narodnega parka. Okoljska vzgoja in izobraževanje ter obveščanje prebivalcev so za vprašane pomembne naloge pri upravljanju z narodnim parkom, saj doslej niso bile izkoriščene v polni meri. In kakšni so odgovori na zadnje vprašanje? Stališče, ki ga imajo o narodnem parku anketiranci, se je v zadnjih desetih letih spremenilo in prebivalci park sedaj sprejemajo.
Vir: Alto Adige, 27.05.2002

„Višinska študija“ - črpajmo zdravje v gorah!

Na innsbruški univerzi od leta 1998 dalje raziskujejo pozitivne učinke, ki jih ima na zdravje preživljanje dopusta v gorskih območjih na 1000 in 2000 metrih nadmorske višine, hkrati pa to omogoča prikaz znanstvenih argumentov za preživljanje dopusta v gorskem svetu. „Pozitivni učinki na zdravje se kažejo zlasti v izboljšanju dejavnosti srčnega obtoka, boljšem transportu kisika ter znatno zmanjšani telesni teži,“ pojasnjuje profesor Egon Humpeler, ki je vodil raziskavo. Lech am Arlberg v Avstriji bo tako od letošnjega poletja naprej imel v svoji ponudbi tudi „praktično izvajanje“ spoznanj in ugotovitev, do katerih so avtorji prišli v raziskavi „welltain – počitnice ugodja“ (*wellness* in *mountain*)

Izšla je brošura „Ptice v Alpah“

Mednarodno leto gora, ki ga je razglasila OZN, je tudi za ornitološko opazovalnico v švicarskem Sempachu pomembna tema: alpsko gorovje in Jura sta namreč še posebej zaznamovala življenje tukaj živečih ptic. In prav za svet ptic, katerih bivališče je pravzaprav gorski svet, je Švica še posebej odgovorna, saj od celotne evropske populacije živi v Švici okrog 30 % sivih pevk in planinskih vrabcev, 25 % drevesnih cip in kljub vsemu še od 12 % do 19 % planinskih kavk, komatarjev in krekovtov. Brezobzirna zazidava in preoblikovanje krajine zaradi zahtev množičnega turizma seveda ogrožata to biotsko raznolikost, to pa velja tudi za popolno opustitev rabe zemljišč v nedonosnih obrobnih legah, zaradi česar smo priča zaraščanju zemljišč z grmovnimi vrstami na večjih površinah. Pred kratkim je v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku izšla brošura „Ptice v Alpah“, ki pregledno predstavlja različne vrste ptic, njihova bivališča in stopnjo ogroženosti. Poleg tega se lahko v brošuri seznanimo z vrsto drugih informacij, kot so npr. nasveti za opazovanje ptic ali pa za organiziranje ekskurzij.
„Ptice v Alpah“ lahko naročite pri Švicarski ornitološki opazovalnici Sempach (Schweizerische Vogelwarte Sempach). Cena je 4,50 CHF. Nadaljnje informacije na e-naslovu: info@vogelwarte.ch .

http://www.vogelwarte.ch

Avstrijska nagrada „Mobilnost 2002“: premagajmo meje!

Avstrijski planinski klub (VCÖ), Avstrijske zvezne železnice (ÖBB) ter prometno ministrstvo vabijo lokalne skupnosti, občine, univerze, visoke strokovne in druge šole, prevozna in druga podjetja, civilna združenja in posameznike, da se udeležijo natečaja za nagrado „Mobilnost 2002“.
Prav tako lahko tudi udeleženci iz sosednjih držav predložijo projekte, ki so jih izvedli v sodelovanju z Avstrijo. V poštev pridejo projekti, ki si v smislu gesla „Premagajmo meje!“ prizadevajo za učinkovito in ekološko sprejemljivo mobilnost za vse. To naj bi bili projekti, ki presegajo meje posamezne občine in spodbujajo za okolje sprejemljivo mobilnost, kakor tudi projekti, ki krepijo tradicionalno gospodarno razmišljanje, kot je npr. raba službenih koles namesto službenih avtomobilov. Dokumentacijo za kandidaturo lahko naročite na spletnem naslovu: http://www.vcoe.at (v nem.).

O tem in onem

DNEVI ALPSKE KULTURE v Thusisu
Od 2. do 9. junija 2002 bodo v švicarskem kraju Thusis potekali že 9. dnevi alpske kulture. Letošnja tema se glasi: „Tu in tam. Življenje v gorah našega sveta“. Ker je letošnje leto mednarodno leto gora, naj bi se tokrat ozrli prek alpskega prostora. Ključne teme:
• Gorska ljudstva sveta – srečanja s kulturami za preživetje. Sodelujejo gostje iz različnih gorskih območij, med drugim iz ladinskih Dolomitov, Kirgizistana, Tadžikistana in Bangladeša.
• Literarno srečanje na vrhu – literarni večeri in pogovori o gorah iz različnih koncev sveta.
• Dokumentarni in igrani filmi o gorah, nekateri od njih prvič predvajani v Švici
Podroben program si lahko ogledate na spletni strani http://www.thusis.ch/kulturtage (v nem.). Informacije: aktt@bluewin.ch

Mednarodni seminar: metode za predstavitev gorskega sveta kot naravne in kulturne dediščine
Organizacije Naturfreunde Internationale, Poljska družba za turizem in deželoznanstvo (PTTK) ter European Network for Heritage Interpretation bodo od 7. do 10. novmebra 2002 v poljskem mestu Zakopane organizirale seminar o vodenju, predstavitvi in okoljski vzgoji na gorskih območjih. Cilj seminarja je izmenjava informacij in izkušenj ter idej o različnih temah: gore kot prizorišče vzgoje in izobraževanja, določitev glavnih sporočil, ki naj bi jih posredovali gorski vodniki, vloga gorskih vodnikov v okviru okoljske vzgoje, tehnični ali kulturni pristop pri vodenjih v gorah, organizatorji planinskih tur in varstvo narave – konflikt ali sodelovanje itd. Predvideno je simultano prevajanje v angleščini in nemščini. Za nadaljnje informacije se obrnite na Manfreda Pilsa (m.pils@nfi.at) ali Piotra Dabrowskega (oapttk@eko-tourist.interkom.pl).

Nova ponudba za turistične helikopterske polete v Innsbrucku (Avstrija)
V Kranebittnu, kraju v bližini innsbruškega letališča, lahko sedaj turisti najamejo helikopter za panoramske polete prek Alp. Ponudba velja samo ob koncu tedna, kajti helikopter med tednom uporabljajo za druge namene. V helikopterju je prostora za pet oseb, ki lahko izbirajo med 20- in 40-minutnimi poleti. Za polet in pristanek je treba imeti uradno dovoljenje. Na spletni strani http://deutsch.cipra.org/texte/publikationen/Heliski/Karte_Heliski.htm so v obliki preglednice za vse alpske države objavljene zakonske podlage, ki urejujejo helikopterske polete v turistične namene. Vir: Alto Adige, 22.05.2002

Deželna vlada v Vorarlbergu nasprotuje podaljšanju dovoljenja za obratovanje švicarske jedrske elektrarne
Vorarlberška deželna vlada je pozvala avstrijsko zvezno vlado, da švicarski strani izrazi svoje nasprotovanje glede načrtovane odprave časovne omejitve dovoljenja za obratovanje jedrske elektrarne Beznau II. Beznau je najstarejša jedrska elektrarna, ki obratuje že od leta 1971 dalje. Doslej še ne obstajajo praktične izkušnje o tako dolgem obratovalnem času nekega jedrskega objekta, zato je težko podati natančno oceno o varnostnem tveganju. Do 5. julija 2002 lahko tudi prebivalci izrazijo svoje nasprotovanje načrtovanemu ukrepu. Več o tem na spletni strani http://www.vorarlberg.at (v nem.)

Pomemben dostop do Narodnega parka Sextenski Dolomiti poleti zaprt za avtomobilski promet
Avtonomna pokrajina Bolzano se je odločila, da bo v času visoke turistične sezone od 8. julija do 31. avgusta 2002 za avtomobilski promet zaprla dostop do doline Val di Dentro, ki je eden od najpomembnejših dostopov do Narodnega parka Sextenski Dolomiti. Med 10.00 in 16.00 uro bodo morali obiskovalci praka svoje vozilo pustiti na parkirišču, ki leži precej nižje v dolini. S tem ukrepom želijo pristojni obiskovalcem zagotoviti, da bi bili njihovi izleti in planinske ture na priljubljeno območje brez hrupa in izpušnih plinov.
Vir: Avtonomna pokrajina Bolzano. Več na http://www.provinz.bz.it/lpa/news/ (v nem. ali ital.)

Prireditve

Razstava „V toku vode“ (Nel Corso dell’acqua). 04.06.-20.06.2002, palača Cisterna v Torinu (Italija). Na ogled so fotografije o vodi in okolju, energiji, oblikah rabe, varstvu, kulturi, revitalizaciji vodotokov, ponovnemu določanju vrednosti. Razstavo je mogoče prirediti tudi v drugih krajih. Nadaljnje informacije pri Pro Natura Torino oz. na e-naslovu: pronto@arpnet.it

Javna razprava o trajnostnem prometu. 17. junij 2002, Vogesen (Francija). Organizatorji: Initiative Transport Europe (ITE), Alpeninitiative, Fédération Nationale des Associations d’Usagers des Transports (FNAUT, Francija) in Alsace Nature Liepvrette. Nadaljnje informacije na e-naslovu: info@ite-euro.com.

Zerzenski dnevi narodnih parkov. 28. in 29. junij 2002, Zerzen (Švica). Program: strokovni referati o režimih preostale vode v Spölbachu, poljudnoznanstvena predavanja o mednarodnem letu gora OZN, večerno predavanje, ekskurzija. Več na spletnem naslovu: http://www.nationalpark.ch

Teden delavnic o varstvu Mont-Blanca. 28. julij - 3. avgust 2002, Finhaut/Trient (Švica). Tema: Vizija Mont-Blanca 3000. Organizator: mountain wilderness. Več na spletni strani http://www.mountainwilderness.ch (v nem. ali franc.).